

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

„ŠKOLA PRO KAŽDÉHO“

Vzdělávací oblast : člověk a jeho svět
Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Adresa školy: **Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace**
Václavkova 1082
293 01 Mladá Boleslav

Ředitelka: Ing. Milada Mizerová

Kontakty: **telefon:** 326 733 971 ; **mail :** mizerova@zs7mb.cz

Zřizovatel: Magistrát města Mladá Boleslav, Komenského náměstí 61
293 49 MLADÁ BOLESLAV

Kontakt: 326 716 236 (odbor školství)

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2007 – (platná revize 30. 6. 2015)

Poslední úprava: 1.9.2016

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. období

Vzdělávací oblast je v 1. - 3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka.

PRVOUKA

A) Cíle vzdělávací oblasti

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních

B) Charakteristika výuky

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností vyučování prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, to je výtvarně i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrázky, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze.

Ve všech ročnících je učivo obohaceno celoročními projekty (hry) a součástí je i ekologický projekt se zaměřením na třídění odpadu.

1.ročník	-	Zvířata
2.ročník	-	Za starými řemesly
3.ročník	-	Máme rádi zvířata – živočichové z celého světa

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání
„Škola pro každého“
Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

Nadaní žáci jsou zapojováni do organizace a vedení činností v hodinách i projektech a hrají klíčovou úlohu při vzájemné pomoci ve skupinách i při hodnocení a sebehodnocení.

V prvouce se věnujeme

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky ...)
- procvičování pozornosti, paměti, představitivosti, obrazotvornosti ...
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režim dne
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)

C) Obsah učiva v jednotlivých ročnících

1. ročník

- škola a její blízké okolí,
- pracovní návyky a vhodné chování ve škole i mimo školu
- příroda na podzim v lese, v sadu, na zahradě a na poli
- rodina a život v rodině
- zima a zimní svátky, bezpečnost živočichové a rostliny v zimě
- člověk a péče o zdraví, základní hygienické návyky
- zdravá výživa, režim dne
- příroda, rostliny a živočichové na jaře
- nejznámější ptáci a domácí zvířata
- dny v týdnu, roční období, orientace v čase
- nejznámější povolání a výrobky řemeslníků
- dopravní výchova – bezpečnost
- příroda v létě

V 1. ročníku se žáci učí pozorovat rostliny, zvířata a věci, které je obklopují ve škole, doma, venku. Učí se všimnout si změn v přírodě, které mohou během roku pozorovat a všimají si, jak tyto změny zasahují do života lidí i zvířat.

Učivo je využíváno v průběhu celého roku v matematice, často je propojováno i s ostatními vyučovacími předměty. Jednotlivé činnosti mohou být vhodně různě kombinovány a propojovány i v jiných časových celcích než je jedna vyučovací hodina.

2. ročník

- škola a organizace školního života
 - cesta do školy – bezpečnost, dopravní výchova,
- změny v přírodě na podzim, živočichové ve volné přírodě (využití učiva 1. r. a jeho rozšíření)
- zelenina a její druhy
- ovocné stromy a jejich plody

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání
„Škola pro každého“
Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

- rodina, náš domov, obec, vlast
- proměny přírody v zimě, zimní sporty
- člověk, poučení o lidském těle, nemoc a úraz, první pomoc
- potraviny a správná výživa
- čas, orientace podle hodin, kalendářní rok
- práce a volný čas
- proměny přírody na jaře (rostliny, živočichové, květiny)
- lesy jehličnaté, listnaté a smíšené – stromy ochrana přírody
- proměny přírody v létě, u vody a ve vodě, vodní živočichové

Ve všech okruzích učiva prvouky 2. ročníku využíváme zkušenosti žáků a učivo probrané v 1. r., které dále rozšiřujeme. Ve výuce se žáci seznamují s věcmi a jevy blízkého okolí, získávají přehled o průběhu změn ročních dob a jejich vlivu na život rostlin, zvířat i lidí.

I v tomto ročníku je vhodné spojovat učivo prvouky s učivem ostatních předmětů. Realizaci krátkodobých projektů můžeme koncem 2. ročníku spojovat s jednoduchými záznamy. Formu záznamu (kreslená, psaná, kombinovaná, výrobek) necháváme na rozhodnutí žákům, které vhodně usměrňujeme.

3. ročník

- místo, kde žijeme (domov, rodina, škola, obec)
- cesta do školy, dopravní výchova, **riziková místa a situace**
- světové strany;
- práce s jednoduchým plánkem;
- seznámení s mapou;
- země, v níž žijeme (krajina domova, vlast)
- přírodniny
- lidské výrobky
- lidé a čas
- věci a činnosti kolem nás
- neživá příroda – látky a jejich vlastnosti
- voda
- vzduch
- půda
- živá příroda
- rostliny (druhy rostlin, části rostlin, plody)
- rozmanitost přírody a její ochrana, základní ekologická výchova
- člověk
- lidské tělo (růst a vývoj, stavba těla – kostra, svaly)
- péče o zdraví (zdraví a výživa, první pomoc)

Ve vyučování prvouce ve 3. ročníku navazujeme na poznatky o přírodě a životě lidí, které žáci získali v 1. a 2. r. a prohlubujeme je. Zaměřujeme se především na poznávání místní krajiny, života lidí v obci, povolání lidí, zajímáme se o vyráběné věci, kulturu v obci, pověsti, které se váží ke kraji, upozorňujeme na významné stavby, události a osobnosti.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání
„Škola pro každého“
Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

Charakter učiva 3. ročníku umožňuje snadné využívání mezipředmětových vztahů. Propojováním učiva jednotlivých předmětů vznikají tematické krátkodobé projekty. Žáci si své přírodovědné záznamy zakládají a vytváří si tak svá první portfolia. Tím se při výuce učí žáci spolupracovat, vzájemně si pomáhat a obvykle vznikne přirozená potřeba skupinové práce.

D) Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák na konci 1. období

- orientuje se v místě svého bydliště a školy
- orientuje se ve své obci (městě), zná význačné objekty
- dovede pojmenovat a pozná některé okrasné a užitkové rostliny a volně žijící, hospodářská a domácí zvířata
- zná pravidla chování v přírodě
- ví, jaké jsou jeho možnosti v ochraně životního prostředí
- zná základní pravidla bezpečného chování
- zná základní pravidla pro bezpečné chování chodců v dopravním provozu, **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek**
- zná dopravní značení, které se týká chodců
 - umí pojmenovat části lidského těla
 - zná a dodržuje základní hygienické návyky
 - **projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům**
- **Minimální úroveň očekávaných výstupů:**
 - Orientuje se v místě svého bydliště, popíše a zvládne cestu do školy, uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy*
 - Uplatňuje hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu, popíše zdravotní problémy a pocity*
 - Pojmenuje hlavní části lidského těla, rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování účastníka silničního provozu, ovládá způsob komunikace s tísňovými operátory, reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*
 - Pozná nejběžnější druhy domácích i volně žijících zvířat, pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, pozná základní užitkové a okrasné rostliny*

E) Průřezová témata

Environmentální výchova

Výuka prvouky v 1. období ve spojení s ostatními předměty uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku prvky environmentální výchovy. Žáky učíme citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti.

Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomili propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnost člověka přírodu ovlivňovat. Učíme je rozlišovat pozitivní způsoby ovlivňování přírody člověkem od způsobů negativních. Poznávají také význam a úkol jednotlivých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Necháme je objevovat možnosti ke zlepšování okolního prostředí a péči o něj. Dáváme jim prostor pro nápady co dělat teď, aby i v budoucnosti bylo na Zemi zdravé životní

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

„Škola pro každého“

Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

prostředí. Vytváříme první předpoklady k tomu, aby žáci získávali dobrou hodnotovou orientaci v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace.

2. období

Vzdělávací oblast je ve 4. – 5. ročníku realizována prostřednictvím vzdělávacího předmětu vlastivěda a přírodověda.

PŘÍRODOVĚDA

A) Cíle vzdělávací oblasti

- učit žáky objevovat vztahy mezi živou a neživou přírodou, chápat souvislosti rovnováhy v přírodě a sledovat vzhled přírody v souvislosti s činností člověka
- sledovat změny v přírodě v souvislosti s pohyby Země ve vesmíru
- vést žáky ke sledování živých přírodnin v existujících společenstvech a chápání jejich vzájemné závislosti a začlenění do prostředí
- učit žáky pozorovat základní projevy přírodnin a podle nich vyvozovat třídění do systému
- vést žáky k objevování přírodních jevů na základě pozorování a pokusů
- učit žáky pozorovat vlastní tělo a na základě poznatků vést k chápání funkcí a činností jednotlivých soustav
- přiblížit žákům vznik života před narozením a sledovat jeho vývoj po narození
- učit žáky sledovat činnosti ohrožující zdraví a život člověka a vyvozovat z nich poučení pro zdravý způsob života

B) Charakteristika výuky

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve 2.období se realizuje v předmětu Přírodověda s dotací 2 hodiny týdně ve 4. i v 5. ročníku a navazuje na výchovné a vzdělávací cíle předmětu Prvouka. Tyto cíle jsou rozšiřovány v pěti tématických okruzích *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví*. Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů. Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

C) Obsah učiva v jednotlivých ročnících

4. ročník

- přímé pozorování přírody: podzim, zima, jaro, léto a přizpůsobení organismů změnám v přírodě
- životní podmínky organismů, vzájemné vazby
- přírodní společenstva: v lese, na poli, v okolí lidských obydlí, na louce, u vody a ve vodě
- neživá příroda – horniny a nerosty
- fyzikální veličiny: délka, objem, hmotnost, teplota a čas a jejich měření
- části kvetoucích rostlin a jejich význam
- domácí zvířata a jejich chov
- člověk: stavba těla, orgánové soustavy
- člověk a příroda: problémy lidstva, ochrana přírody
- člověk a zdraví: **denní** režim, ochrana člověka v mimoř. situacích, první pomoc, škodlivé vlivy, dopravní pravidla,

5. ročník

- podmínky života na Zemi, **stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit**
- rozmanitosti přírodních podmínek na Zemi, podnebné pásy, **rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi**
- třídění organismů
 - botanické a zoologické zahrady, chráněná území
 - člověk: lidské tělo – **stavba těla, základní funkce a projevy**
 - životní potřeby , části těla, orgánové soustavy (kostra, svaly, kůže, krevní oběh, dýchací soustava, trávicí ústrojí, močové ústrojí, nervová soustava, smysly, pohlavní

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání „Škola pro každého“

Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

ústroj), narození dítěte a vývojové fáze, hygiena a ochrana zdraví, denní režim, dopravní pravidla, krizové situace, člověk ve společnosti

- **zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena**
- **partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality**
- **návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií**
- **krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí**
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku**
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém**

 magnetická a gravitační síla

 vesmír: hvězdy, planety, družice a jejich pohyby, výzkum vesmíru

 člověk a technika: jednoduché stroje, parní stroj, spalovací motory, energie, výrobní postupy, informační technologie

D) Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák je schopen

 vyhledat místní přírodní zvláštnosti a posoudit jejich význam

 porovnat přírodu v naší vlasti a v jiných zemích

 rozlišovat základní rozdíly mezi lidmi obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení, dodržovat pravidla mezi lidmi

 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy

rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

 poukázat na problémy životního prostředí a navrhnout změny zlepšení

 zdůvodnit význam chráněných území

 zjišťovat propojenost živé a neživé přírody a princip rovnováhy a zásahy člověka do přírody

 vysvětlit na základě poznatků o pohybech Země střídání dne a noci a ročních období

 zkoumat místní přírodní společenstva a zdůvodnit vztahy mezi organismy a jejich přizpůsobení

 porovnávat projevy a vzhled organismů a podle nich je třídít i s využitím atlasů a klíčů

 zhodnotit zásahy člověka do přírody z hlediska zlepšování či poškozování zdraví

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání
„Škola pro každého“
Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

- uskutečnit jednoduchý pokus, vyhodnotit a vysvětlit jej
- na základě poznatků o stavbě lidského těla vysvětlit funkci orgánových soustav pro vlastní zdraví, **rozpozná život ohrožující zranění;**
- orientovat se v etapách vývoje člověka před narozením i po narození
- plánovat svůj čas s ohledem na požadavky okolí
- uplatňovat žádané způsoby chování pro zachování bezpečnosti a zdraví a při ohrožení života, **vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista**
- chápat ohleduplné a bezpečné sexuální chování k druhému pohlaví v daném věku

- *Minimální úroveň očekávaných výstupů:*
Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody, popíše střídání ročních období, zkoumá základní společenstva ve svém okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
Zvládá péči o pokojové rostliny, chová se podle zásad ochrany ŽP
Řídí se zásadami bezpečného pobytu a pohybu v přírodě
Uplatňuje hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu, popíše zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění, odmítá návykové látky
Ošetří drobná poranění, v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
Pojmenuje hlavní části lidského těla, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje zdraví svoje ani ostatních
Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu
Používá peníze v běžných situacích, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, sestaví jednoduchý osobní rozpočet

E) Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- v učivu člověk a zdraví a člověk a společnost lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, sebepojetí, seberegulaci, k udržení psychického zdraví

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- v učivu člověk a příroda (problémy lidstva, ochrana přírody) a člověk a zdraví (ochrana člověka za mimořádných událostí) využívat zkušeností a poznatků žáků z běžného života
- i mimořádných událostí v rodině, obci a okolí a porovnávat je s pravidly chování v takových situacích

Multikulturní výchova

- v učivu člověk a zdraví, rozmanitosti životních podmínek na Zemi, životní projevy a potřeby člověka, člověk ve společnosti vést žáky k respektování zvláštností různých etnik i sociokulturních rozdílů ve společnosti, vnímat právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci v rámci přírody jako celku

Environmentální výchova

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání
„Škola pro každého“
Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

- v učivu životní podmínky organismů a vzájemné vazby vysvětlit požadavky každého organismu a narušení podmínek lidmi
- v učivu člověk a příroda (ochrana přírody) vést k vytvoření uceleného elementárního pohledu na okolní přírodu jako celku a k odpovědnému jednání ve vztahu k ostatním organismům

Mediální výchova

- ve všech oblastech učiva využívat potenciál médií jako zdroje informací, ale také vytvářet kritický postoj k některým zdrojům na základě vlastních zkušeností a rozvíjet komunikační schopnosti při veřejném vystupování a při týmové spolupráci

VLASTIVĚDA

A) Cíle vzdělávací oblasti

- orientace ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturní a tolerantní chování, samostatné a sebevědomé vystupování
- přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

B) Charakteristika výuky

Časová dotace vlastivědy – 2 hodiny týdně.

Cíle výuky vlastivědy jsou naplňovány

- prostřednictvím pozorování a pojmenovávání jevů a dějů, např. při různých činnostech – exkurze, výstavy, besedy; jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Vedeme žáky k osvojování poznatků činností, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Charakteristické pro výuku tohoto období je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, návštěva veřejné knihovny, muzea), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí (společné návštěvy památek, výstav, atd.).

Výuka dějinné i zeměpisné části dává možnost vytvářet projekty, které doplní a obohatí výuku (propojení českého jazyka, výtvarné a hudební výchovy, pracovních činností).

Výuku vlastivědy vhodně doplňují obrazy, mapy a plány, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, filmy, besedy, výstavy, exkurze, školní výlety.

Ve vlastivědě se věnujeme

- jazykovému vyjadřování
- procvičování pozornosti, paměti, představitivosti, obrazotvornosti, atd.
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých jevů (žáci poznávají jak a proč se měří čas, jak v čase postupují události a utvářejí historii věcí a dějů)
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- snažíme se u žáků vyvolat zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země

C) Obsah učiva v jednotlivých ročnících

4. ročník

České dějiny

- Malá kapitola o čase
- České země v pravěku
- Příchod Slovanů
- Sámův kmenový svaz
- Naše nejstarší minulost v pověstech
- Velkomoravská říše

- Vznik českého státu, vláda přemyslovských knížat
- Život za vlády prvních Přemyslovců
- Vznik Českého království, vláda přemyslovských králů
- Český stát za vlády Lucemburků
- Život ve středověku
- Husitské války
- České země po husitských válkách
- První Habsburkové na českém trůně

Ve 4. ročníku se žáci seznamují s obdobím pravěku, se životem starých Slovanů, vyjadřují rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, charakterizují hospodářský a kulturní život českého státu za vlády Přemyslovců, Lucemburků až po vládu prvních Habsburků.

Obsahem učiva je elementární přiblížení vybraných významných osobností a událostí českých dějin a hlavních etap vývoje společnosti.

Zeměpisná část

- Naše vlast – Česká republika, **armáda ČR, principy demokracie, – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům, korupce**
- Kraje a krajská města
- Česká republika – demokratický stát
- Mapy a plány
- Orientace v krajině
- Povrch České republiky
- Vodstvo České republiky

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání
„Škola pro každého“
Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

- Počasí a podnebí
- Půda a zemědělství
- Nerostné bohatství
- Průmysl
- Chraňme přírodu
- Cestujeme po naší vlasti
- V našem kraji – obec ve vyšším územním celku
- Významné osobnosti regionu, pověsti, tradice

V zeměpisné části učiva vedeme žáky k porozumění pojmů domov, krajina, národ; vyjmenují a popisují státní symboly České republiky, snažíme se o elementární pochopení základů státního zřízení a politického systému České republiky.

Výuku stavíme na schopnosti orientace na vlastivědné mapě České republiky.

5. ročník

České dějiny (pokračování)

- České země – součást Rakouska
- Rakousko – Uhersko (dualismus)
- První světová válka
- Samostatné Československo
- Druhá světová válka

V 5. ročníku žáci navazují na poznatky o historických událostech získaných v předchozím ročníku a prohlubují je. Snaží se posoudit změny ve způsobu života v novověku, seznamují se s významem vědy a techniky pro rozvoj výroby. Charakterizují svými slovy politický a kulturní život českých zemí koncem 19. a počátkem 20. století.

Zeměpisná část

- Evropa a svět – kontinenty
- Putování po Evropě – nížiny, hory, vodstvo, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo
- Evropské státy a jejich hlavní města, Evropská unie, cestování, naši sousedé
- Putování po České republice – Praha, kraje ČR (surovinové zdroje, výroba, služby, obchod, atd.)

Těžištěm zeměpisné části výuky v 5. ročníku je opět schopnost orientace na vlastivědné mapě České republiky a Evropy. Žáci popisují polohu České republiky v Evropě, určují sousední státy ČR. Stručně posuzují přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost České republiky a evropských států. Vyhledávají na mapách a vyjmenovávají jednotlivé světadíly, oceány na Zemi, významná evropská města a střediska cestovního ruchu. Získávají základní poznatky o procesu sjednocování Evropy – Evropská unie.

V průběhu zeměpisné výuky ve 4. a 5. ročníku je vhodné zařazovat téma Ochrana a chování člověka za mimořádných událostí.

D) Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák na konci 2. období

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání
„Škola pro každého“
Základní škola Mladá Boleslav, Václavkova 1082, příspěvková organizace

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- orientuje se podle světových stran
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a lidských sídlech na mapách naší republiky, Evropy
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, výstav jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

 Minimální úroveň očekávaných výstupů:

Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině i v obci

Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka ve škole

Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách, uvede významné události, které se vztahují k regionu a ke kraji, vyjmenuje nejvýznamnější památky v okolí svého bydliště

Popíše polohu svého bydliště na mapě, orientuje se v mapě ČR, určí světové strany, má základní znalosti o ČR a její poloze v Evropě, pozná symboly České republiky

E) Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjení dovedností týmové spolupráce
- vést žáky k uvědomování si hodnoty spolupráce a vzájemné pomoci

Výchova demokratického občana

- výchova k respektování zákonů, norem, dohodnutých pravidel
- pochopení hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- chápat události a problémy s různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská dimenze)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- utvářet pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- učit se vnímat Evropu jako širší vlast

Multikulturní výchova

- učit se komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- uvědomovat si, že etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné

Environmentální výchova

- vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- učit se odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů